

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

ΑΙ ΗΡΩΤΙΔΕΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

"Ενα δράμα στά Λευκά" Ορη. Ο Ένετδος Καπουλέτος και Η Χρύσα Σκερδίλη. Η κοτοίνες της Χρυσομαλλούσας. Τό Πασχαλίνο φέρεμα της Πανώρας και Η Γετηνή 'Αγαζ. «Τὸ τραγεύον τοῦ Ἀλάδάκη». Ο Βασιλίκης και ή άνελφή του. Μέ την ίδια σφαίρα. Περιπέτειες δύο Μοχιζιάνων. Ο παταγονισμός των κτή. κτλ.

ΤΗΝ αίματοστάλαχη ιστοφία της Κορήτης, υπάρχουν γνωστείς μορφές ποιη μνημονίου τις ήρωικές γνωμίες της αρχαίας Στάρτης. Όθι δημητρίους μερικά σχετικά επεισόδια, αγχυτίσεις από τά Σφακιά, την επαύλια ανήγ αγά την οποίαν δ' Γάλλος περιμορθήτης Τανκονίων, επιστρεψεις την Κορήτη στα 1814, γράφει: «Σέ καμάρια χώρα ης Έλλάδος δ' έρως για την έλευθερία δὲν διατηρήθηκε ποτέ στα Σφακιά». Ή μικρή αριθμητή γονιά της γῆς, πού βρίσκεται στη μεσηβρινή πλαγιά των Δεκάων 'Ορέων, κλείνει άδρες γιαγαντόσκοπους, που μόνον αντού μπορούν να κανθάρωνται διά φέρουντα τον 'Ελληνικόν δόναρα».

Στα χρόνια λοιπού της, Εγενοφάταιας, οι Βενετσιάνοι ἔχτισαν κοντά στα Σμαριά ένα μικρό καπέρο, για να μπορούν εύκολοτέρως να κατατίνουν κάθε προσπάθεια ἑπανταπάσος τῶν κατοίκων. Πολλές φορές δημος οι Σμαριανοί ἔζησαν οι σύνχρονοι μὲ τοὺς Ἐνετούς της φρουράς, για διάφορες ἀφορμές. Μιά μέρα π.χ. ο Ἐνετός φρουράς Κατουλέτος ἀπάντησε λίγο ἔπι τὸ χρόνο ἔναν νοικοκυροφόρτο, την ὡραία Χρύση Σκορδοβήν, κατατόνημένη από τη μεγάλη καὶ λατούπικη βιζαντίνη γενεύ τῶν Σκορδοβών. Το ἀλιά τοῦ αἰλαρχοῦ βενετσιάνου ἀνάψε απὸ ἐρωτικό πάθος, διαν τὴν ἀντίκρισαν ὄμηρος, τὴν ἀγκάλιας καὶ τὴ φιλούση παράφρων. Ἀλλ᾽ η οὐφαρή Χρύση, ἔπι φενόν για τὴν προσθολή, κατοθύνει νά ξεφύγη ἀπὸ τὸ ζεύμα τοῦ Ἐνετού, καὶ τὸν χαστούκια μετὰ τὸ σῆστο λαστιστεῖ στὸ παρό μέρος νά τὸν τυλώσῃ! Στίς φωνές τῆς κόρης ἔτρεξαν καὶ ή δύο ὑπηρέτων της ἡ οἵτοις ἐπελέθησαν ἐπίσης ἑναντίον τοῦ Ἐνετού καὶ τὸν ἐχειροτόνησαν, ὅπος τοῦ ἔτρεπε.... "Ἐσαν φον δημος οι Κατουλέτος κατόδισσος νά βγαλῃ τὸ σπιτι του, σύρτε τότε κατὸ τὸν ὑπηρη τριῶν, τὶς πλήγων καὶ τὶς δύο καὶ κατότιν ἀρράτεις πάλι τη Χρύση ἀπὸ τὶς κοτοδεις καὶ της ἔσκοψ σθρούσα τα μαλλιά, τα ώματα, πλούσια ξανθά μαλλιά, για τη οἵτοις οι συγχροιασιονι της φέγγαν Χρυσοπαλλόδα. Οπετε' ἀπὸ αὐτὸ ο γενναῖος (!) βενετσιάνος κρατῶντας τις κοτοδεις ιώς τρόπαιο ἔτρεξε νά κλειστή στο φρουρούμενο του!"

Ἡ Χρυσά γίνουσε ἀμέριστος στὸ πατικό της
σπίτι, κλαιγόντας ἀπαφρόδότη. Μόλις την εἰδε
ὅτι πατέρας της ἀγύρεψε. Ἐνας Σκωρδίλης αὐ
τὸς νὰ υποστητέονται προφορά. Κατεβαίνει
ἀπὸ τὸ σπίτι φωνώντας και ζητώντας ἐκδί¹
κηση, μὲ τὴν προγονικὴ σπάθα γυμνή, μέτα μά²
τια βράζοντας ἀπερατές μίσους. Περγά εἶται
ἀπὸ τὴν πλατεία τοῦ χωριού, τὸν βέλονταν οἱ συγγενεῖς και φίλοι,
συγκινούντας και συντραβόνταν. Ὁ Σκωρδίλης τρέχοντας παίρνει
τὸν κάμπτο, προφεύται τὸν ψύριστη τῆς οἰκογενειακῆς τοῦ τιμῆς λίγα
βήματα πέρα ἀπὸ τὴν πλὴν τοῦ κατώντων και τὸν κατακομπατάει!
Οἱ Ἐνετοὶ στρατιώτες, τοὺς παρασολόνθησαν τῇ γοργῇ αὐτῆι οχηγῆ
ἀπὸ τὸ μετενόντα τοῦ Κάστρου, στὴν ἀρχῇ ἔμειναν κατάληπτοι. Γρί³
γορὰ ὄμιος συνῆλθαν και βγήκαν ἔξω. Τότε ὅμως ἔφτασαν και οἱ ἀλ⁴
λοι Σφρακιῶν, ὡτλασένοι, ἢ συμπλοκής ἐγένενθή, ἔπειον νεφρού⁵
πολλοῖ. Ἐνετοίσιοι οἱ ἄλλοι ἔργαζαν νὰ τρυπάσουν στὸ κάστρο τους.

Η πανολεθρία αὐτή τοῦ φρουράρχου καὶ τῆς φρουρᾶς μηγέλεται στην προφεύουσα τοῦ νομοῦ, τὰ Χανιά. „Αἱμός ὁ Ἐνετός οἰκιστής ἐπομέναι πολλῷ ψυχήν στρατοῦ καὶ τὸν στέλνει γῆγόρων στὰ Σφακιάν για τὴν τιμωρήση τούς ἐνάρσους... „Ἀλλ᾽ οἱ Σφακιανοὶ προφτίων τούν ὁ Ἐνετίζος στρατος γίνεται τρομερός μάχης οἱ „Ἐνετοί όποιοργον, για να ζητήσουν ἑνίσκυτες, καὶ στο μεαντὸν ὅλες τὰ γύρω τῶν Δευκανῶν. „Οφένων χωριά ἔχεισθονται ἀνατολίτων τοῖν βαρβάροις κατακτητῶν. „Ετοι, ἀπὸ τὸ ἐπεισόδιο τῆς Χρυσομαλλούσας, ἀναψε ὁ δόλωληρ ἐπανίστασης ποιεῖ ἐκφράστη δύο γρόνια. „Ἡ Ἐνετίς ἀναγκάζεται να στελεῖ νέο Διοικητὴν Κορήτης τὸν δυόπικο Γουσινιάν, ὃ διοίτο κατώφθοδος νά καταπλακεῖ τοὺς Σφακιανούς. „Απὸ τὴν ἐπανάσταση τοὺς ὅμοις αὐτῆς δὲν ἔξημισθανοι οἱ Σφακιανοί. „Οὐδὲ μόνο τὰ προνόμια τοὺς διετήρησαν, ἀλλὰ καὶ τὸ Κάστρο τῶν Ἐνετῶν, ποὺ ήταν συγκῆν ἀφρόμονος συπλοκῶν, γκρεμίστηκε. Κ' εἶται, ζάρις στὶς ξανθές κοταδίες τῆς Χρυσομαλλούσας ἡ ἐπαρχία τῶν Σφακιών ἀνέτησε.

Λίγα χρόνια ποτὲ τής "Ελληνικῆς" Επαναστάσεως
νπήρησε στήν έπαρχιά Ρεθύμνης ένας Τουρκοκρη-
τικός δόνάριος Γερέμης "Άλλης", άνθρωπος θηριώδης
και αιμοβόρος. Περιφορηγής άκομή και των ζη-
τιν τοῦ Κοραΐθρου, έπινε τοιτού, μεθοδεος και
τότε θεμάνιας έναντινος τῶν αντερεστιστῶν
ζουσιανῶν. Κάποτε ο Γερέμης "Άλλης" επλούσιος

ορθή δια στο χωριό Λούτρα ζοδιά μιά επονείη χήρα που είχε κόρη μονογενή και μωνάκιβη ονόματι Πανώντα. "Ηεαν Συμπλέγματος της Μεγάλης Σαρακούνης" ή ήριμη είχε πάτε στὸν ἑπειρον, η κόρη ήταν μοναχή στὸ οπὲι και κατανήνοταν νὰ τέλειώνη τὸ φάνιμο εἶναι και νούσην στὶς φυσικοὺς γιὰ τὸ Πάζα. "Εξαφάνισταν οὐνίγει πόρτα και μπαίνει μέσα στὸ περίβολος Τονοκοχοτικος. "Η Πανώντα πετάγεται απάνω και μὲ θάρρους τον λέει :

— Τι θέλεις, ἄγα, σέ σπίτι χήνας και δόρφανης; Δένν εἶχεις φαμίλια: Δένν ξέρεις, τι μεγάλη προσβολὴ είν' αὐτῇ που μᾶς κάνεις;

Φίνε από το ότι γηγοροφέρειο! Ο Γερέθ δύναμεις έσφενδος άπινο της, της βουλώνει τὸ στόμα μ' ἑνα μαρτγάλη, και φωμαλέος ὅπως ήταν, την ἀρπάζει, διπος ἐνα γεράκι ἀρπάζει, που κατέπονο, και τρέζουντας την φέρειν στα κοντινά ἐρείπια τοῦ Ἀλιακή. Ἀπὸ τοὺς σφαδαλούς τῆς κόψης και τὴν ταραχὴν ἀνατασιούνεται τὸ χωρὶο και ἡ στοιχίη μάνευ της συμφορὰ της. Γηγόριον τὸ χελιδόνιον πετεύεται ἀπὸ τὴν ἐξκλησία, τρέζει σαν λαγωνικὸ συντλάναντες τὸ ἄχνονα τῶν ἀπαγωγέων και κάνοντες αὖταν λέανουν ἔπανο τον. Ἐπειδὴ δῆμος δὲν μπορούσε νά του βγάλῃ ἀπό τὰ ζεριά την κόρη, γαντζώνεται αὐτού κασσόδη γρώ ράπτε τὸ σώμα της, και μητρογνάς φωνές και κατάρες ἔναντιν τοῦ κακούργου πατέλεν και σέργεται κατά γῆς.

¹⁰ Ο Γετήμι, για νά όπαιλλαγή από το ἐμπόδιο, τραβή τή χαντζάρα του, τή πωνίζεται στο στήνος της μάνας και τήνε ρίχνει νεκρή!
¹¹ Ή Πανώντας βλέπεται τη μάνα την πτώμα, δέσμωνται και

· Η Πανώρηα, βλέποντας τὴ μάνα της πιῶμα, ἔξαγριωνεται και παλεύγιας ἀπελπισμένη ἐναντίον τοῦ ἀγθω-

ενα μηνα, σε τετοι υπαρχη απονηνδεσεως,
ωστε να μη μπορουν να μετακομισουν τα λειψανα της. Την εστα-
πισαν λοιπον με αρθρονα ανηθη της ανοιξεως και εφυγαν, για να
πάνε πάλι στα χωριά τους να κάνουν Ανάστασι.

Υπάρχει ἔνα αγνοιστό στοὺς πολλοὺς Κρητικὸς δημιώδες ἀσμα, τὸ τραγουδὶ τοῦ Ἀληδάρκη. Σὺ αὐτὸς, ἀνάμεικα στὰ ἡρωίκα κατορθώματα τῶν μαχητῶν τοῦ Ἀποκορωνοῦ ἐψηνόντας καὶ δύο γυναῖκες : Ἡ ὥραια καὶ ἡ χιτωμαλλόδυσα, κύρος τοῦ Κατσουλῆ, ἡ καταγοέντη ἀπὸ τὴν ἴστορική ὀικογένεια Βούρβαζη, καὶ ἡ επονειρεύτια Σφουραρέλιά, που προχωροῦσε μὲ τὸν ἀνάμενον δαυλὸν κ' ἐβάζει φρούτα στας υπόνομοις που πετούσαν στὸν αέρα τους ἔχθροιν. Γι' αὐτὴν τὸ τραγουδὶ λέει :

³ Αποῦ πολέμα ἀντρείστικα μί' ἂς ἡταν κοπελλούδα
Κι' ἔκανε τὰ παιδιὰ δρφανά, χηράδες τὰ χανούμια.

Στήν έπαυρισμό Πεδιάδος, στοις Μογούν, ζοῦσε κατά τα 1815 ό Γεωργίος Βέργης, γενναίος καπετάνιος, με τ' αδέρφια του Ζαχαριά και Νικόλαο. Οι Οθωμανοί απέρριψαν νά τοις έξοντάσθων, και οι Βεργαίοι, στενοχωρήμενοι από παντού, αναγκάζτηκαν να ξενιηθούν στη Μικρασία. Στό χωρό έμειναν μονάχες ή μάνα τους και ή μάλερη τους Φωτεινή. Τότε, ένας πλούσιος Τούρκος, ο Μογούνος Αριφ Αγάς θέλησε νά μπάση την Φωτεινή στο διάρειμ του, μό η δύνανείς απέρριψαν με ἀγάνακτηση τις προτάσεις του. Μάλιστα δύος πού έλειπε ή μάνα στὸν έλαιωνα, μπήκε ο Αριφ στὸ σπίτι

ΠΔΣΧΑΔΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Η ΚΙΤΡΙΝΗ ΑΝΕΜΩΝΗ

(Γερμανική Παράδεσσι)

Κάθε χρόνο, όταν η φύση δίλλει ζυτανάει από το βαρύ χειμωνιάτικο υπό της και πλησιάζει ή γαρούνενη γιορτή του Πάσχα, φυτρώνει κι' ανθύξει στη λειβάδια και στά δάση της Γερμανίας ή κίτρινη ανεμώνη ή θύτος τη λένε κι' άλλους «τὸ λούλοδι τοῦ Πάσχα». «Ένος διως όλες ή ανεμονες ἔχουν ενα μόνο λουλούδι στην κορύφη του κοτσανού τους, η κίτρινη ανεμώνη ξέρει δύο, πλάι πλάι το ἔνα στο ίδιο, ζευγαρίνεια ζανθούμαλλα ἀδελφάρια.

Και στ' ἀλλήλευα ἀδελφάκια ήσαν τὰ λουλουδάκια αὐτά, προτού γίνοντα λουλούδια, σύμφωνα μὲ τη συγχρητική παράδοση πούντικαν γι' αυτά.

Την παλιή ἐποχή στη Γερμανία, προτού ἀκόμη ἐμφανισθῇ ὁ Χριστιανισμός, ζόντε ένας ἐλεύθερος Τεύτων που είχε διόν παιδία. Τὸ ἄργος τὸ ἔπειραν Ἐδελφίζογε καὶ τὸ κοριτσάκι Βελλέδα. Οἱ γονεῖς ἀγάπησαν πολὺ τὰ παιδιά τους, ἀλλὰ ἀκόμη περισσότερο ἀγάπησαν τα δύο ἀδελφάκια μειαστὶ τους. Ο Ἐδελφίζος καὶ η Βελλέδα ήσαν τον ὑπόδειγμα της πολυφερῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης. «Ἐπακαν, ἔποιησαν καὶ κοινότωνουσαν μαζέν. «Ο, οὐ θήλει ὁ Ἐδελφίζος, τὸ ἡθελε καὶ η Βελλέδα καὶ οἱ ἔποιεινες ἡ Βελλέδα, ὁ Ἐδελφίζος τὸ δεσταγμένων. Ο Ἐδελφίζος ἔμαχε νά βρῃ στὸ δάσος τὰ ὄντα καὶ λουλούδια καὶ τὰ γλυκύτερα ριζόμορφα γιὰ να τα γαρούνει στην ἀδελφή του, καὶ η Βελλέδα ἔμαχε νά βρῃ στὸ φύκι τὰ σωμάτεα καὶ τα σφρυγιά σάν αγάλματα γιὰ να τη γαρούνει στον ἀδελφό της. «Η Βελλέδα μιραζότων μὲ τὸν ἀδελφό της τὰ γλυκά βατόμορφα καὶ οἱ Ἐδελφίζος ἔπαιξαν γιὰ να τα λουλούδια καὶ οἱ Ἐδελφίζος ἔπαιξαν γιὰ να τα πολυγόνα μαζίκια. «Ἐπει πέρασαν μαζὲν τὰ δύο ἀδελφάκια τὰ πάντα παιδιά τους χρόνο.

Όταν δὲ ὁ Ἐδελφίζος ἔγινε δέκα και καὶ η Βελλέδα ἔγινε δρονόν, ὁ πατέρας τους ἀρχοτες νὰ τὰ στέλνῃ στὸ δάσος γιὰ νά τον βλάπονται τὰ ποδόπατά του. Ο Ἐδελφίζος είχε γιγμένη ἐπάνω του μὰ προβία, είχε κρεμάσει στὸ πλευρὸν του ένα φλακί μὲ ὑδρομέλι καὶ κραυγάσει στὸ δέρμα τους μαργύρια. «Η Βελλέδα φρούρει κι' αὐτὴν μὰ προβίᾳ καὶ σκέπαζε τὰ γρυπά μαλλιά της μένα στεφάνη ἀπό ἄργο κισσού.

Η δουλειά που ἔγιναν τοις ἐγγαντοῦσινες καὶ τοὺς δύο πολὺ,

γιατὶ έτσι μποροῦν νὰ προχωροῦν πολὺ βανύσια στὸ δάσος καὶ νὰ βρίσκουν περισσότερα καὶ ὥραστε λουλούδια, βατόμορφα καὶ γαλάκια.

«Ἀρόκη καὶ φωλές ἀπὸ πιλάνια μὲ γιονόλευκα η παρθαράλια αὐγά συναντοῦνται σὲ κάθε τους βῆμα, αὐτές δομοὶ δὲν τὶς ἔπειραν, παρά μαργάρια τὰ έθαμάκαν.

Μιὰ μέρα του είχαν προχωρήσει βαθειά στὸ δάσος περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, είχαν νά κάθεται κοντά σ' ένα μονοτόνο μᾶγον τον οποῖος ήταν νά κάνει μάγια. Είχε σκεπάσει ὅπο τὸ σώμα, μὲ τὰ φαρδειά της φούρνα καὶ σφρυγάσει τὸ σφαίρα μέσα στὸ κουφάρι της ἀδελφῆς του. Έγέμοιε την πιστόλα του μπαρούν, ἔβαλε μέσα καὶ τὴν σφράγιδα, καὶ πήγε καὶ εύθετα στὸ σπίτι του «Ἄριφ Αγά. Χτίστησε τὴν πόρτα καὶ μόλις τὸν ἄνοιξε δὲν ἦριψε.

Την ίδια νύχτα ἔφυγε γιὰ τὴ Χίο, ἀντάμωσε ἔκει τὸν ἀδελφό του Ζαχαρία καὶ πήγαινα μαζὲν στὸ Καυστελλόμιζο, δόπον οἱ Τούρκοι Λαζαροὶ που ἤταν ἀραγμένοι μὲ τὸ καράβι τους θέλησαν, ἀπὸ φρόνο γιὰ τὸ ἀνεργού τους παραστημα, νά τους δολοφονήσουν. Γίνηκε αιματηρὴ συμπλοκὴ ἀπὸ τὴν δοτούσαν οἱ Κρητικοὶ βγῆσαν νικηταί. Ἀπὸ κεῖ, ἔπειτα ἀπὸ διάφορες περιπτέτεις, ἔφτασαν στὴν Κάρνοταντινούπολη, δόπον τοὺς ἔπιασαν οἱ Τούρκοι καὶ τοὺς ἔκρεμασαν.

Την ίδια νύχτα ἔφυγε γιὰ τὴ Χίο, ἀντάμωσε ἔκει τὸν ἀδελφό του Ζαχαρία καὶ πήγαινα μαζὲν στὸ Καυστελλόμιζο, δόπον οἱ Τούρκοι Λαζαροὶ που ἤταν ἀραγμένοι μὲ τὸ καράβι τους θέλησαν, ἀπὸ φρόνο γιὰ τὸ ἀνεργού τους παραστημα, νά τους δολοφονήσουν. Γίνηκε αιματηρὴ συμπλοκὴ ἀπὸ τὴν δοτούσαν οἱ Κρητικοὶ βγῆσαν νικηταί. Ἀπὸ κεῖ, ἔπειτα ἀπὸ διάφορες περιπτέτεις, ἔφτασαν στὴν Κάρνοταντινούπολη, δόπον τοὺς ἔπιασαν οἱ Τούρκοι καὶ τοὺς ἔκρεμασαν.

· Η μάγισσα ἔπιασε τὰ χεράκια τῆς Βελλέδας...

μένον πρόσωπό της ζεπφόβαλλαν ἀπὸ αὐτά. Τὰ δυό παιδιά μόλις την ἔλασαν φωβήθηκαν καὶ θέλησαν νά γρισουν πίσω, ἀλλὰ η γοργά κάνοντας γλυκειά τὴ φωνή της φόναζε νά πάν τοντά της. «Ο Ἐδελφίζος καὶ η Βελλέδα πληρίασαν τὴν μάρισσα.

Ἐκείνη στὴν ἀρχὴ ἔπιασε τὰ χεράκια τῆς Βελλέδας καὶ τῆς είπε:

— Παιδί μου, μπορεῖς νά κάνης μια εύκολία σὲ μια γοργά γνωταί σου; Στὴν καλύβα μου πού βρίσκεται κάποια ἀπὸ τὴν μεγάλη βελανιδιά, ἔχω ἀκουμπήσει ἐπάνω σὲ μια πέτρα ηνα μπουσαλάκι μὲ δυνατωτικό. Τὸ χρειάζομαι γιὰ να πιο μερικές σταγόνες, γιατὶ δέν ἔχω δύναμιν ούτε έμα ριμά πεύ κανόν. Πήγανα καὶ φέρε το μον,

— Ή γοργά διόρθωσε γέμιαστα στὴ Βελλέδα. «Ο σκοτός της ἤταν νά ἀποκαλύψῃ από εἶκε πέρα τὰ παιδιά γιὰ νά μπορέσῃ νά τους παίξει το καπάδι τους.

— Μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση δά σου ἔκανα αὐτὸ ποὺ μοῦ ζητάς, τῆς ἀπάντησε η Βελλέδα, ἀλλὰ δέν ἀφήνω ποτὲ μου μόνο τὸν ἀδελφό μου. Δὲν μπορῶ νά τὸν ἀφήνω μόνον τὸν στὸ δάσος καὶ εἶχα να φέρω.

— Τότε δὲ ἀδελφός σου θὰ φανῇ πιο εὐπλαγνικός ἀπὸ ἔσοντα καὶ θὰ μοῦ κάνην αὐτὴ τὴ κάρη, είπε ἡ μάγισσα, ἔνω τὰ ματιά της ἐγνάλιζαν μὲ θυμό. Δέν είνε ἀλήση, μικρέ μον, εἴναι θὰ μον φέρω μέτρη τὴν καλύβα μου τὸν ποτὲ μεταπλάξει μὲ τὶς δυναμωτικές σταγόνες με.

— Μὲ συγχωρεῖς, κυρά μου τῆς ἀπάντησης τότε τὸ παιδί. Θά σου ἀργήθω καὶ ἔγω... Δὲν μπορῶ νά ἀφήνω μόνη της στὸ δάσος την ἀγαπημένη μον ἀδελφούσα, γιατὶ δέ χρειζόμαστε ποτὲ μας. Ζητάει πάντας τὴν καλύβα μου, έμαζα μέ πον μου διη μπορούσε νάρηθη ἔνσις της Βελλέδα μου...

— Σιγαμένα παιδιά! φωνάζει τότε τὸ παιδί. Μιά κι' ἀγάπησατό τόδι ποτὲ, τότε πρέπει νά μεινετε αἰώνια ἐνομένα. Θες σας μεμαιωρώσω σ' ἔνα λουλούδι πον νά τζη διόν ἀνθούσια στὸ δίδιο καπάδι.

— Καὶ, λέγοντας αὐτά, ἀγήζε τὰ κατατρομαγένεα παιδιά τε τὶς μαγικὸ φαρδί της. Στὴ σιγή τὸν δύο ἀδελφάκια ἔγιναν ένα καὶ μίκρωνταν τόσο πολὺ ποτὲ δέν ἔμεινε πειά παρά μόνον μιᾶς πιθανῆς γνωστῆς. Τὰ πόδια τους είχαν μεταποιηθεῖ σ' ἔνα πράσινο κλαρού, τὰ χέρια τους ἔγιναν φύλλα. Στὴν κονφητὴ τὸν κλαρού διώστησε τὸν ποτὲ λουλούδια κιτρινιά, σάν γυνούρια λεπταλάκια παιδιάν. Τὰ μαλλάκια τους μάλιστα φαινόνταν ἀπόντε μέσον στὸ βάθος κάθε λουλούδιο.

— Η μάγισσα, ἀμά τα είδε ἔτοι, γέλασε σαρκαστικά. — Τώρα, είπε, θεάστε γιὰ πάντας την μάγισσα. Μιά φορά τὸ χρόνο, δένδιν νάρχεται η ἄνοιξη, δὲν τανάσσει τὴν μάγισσα, θ' ἀνθύξετε καὶ σεῖς καὶ θα συμβούλευτε τὴν ἀδελφικὴ ἀγάπη. «Ολού διως τὸν υπόλοιπο καρφί μέσον τὸν ποτὲ μας την μάγισσα γι...»

— Αρού, είπε αὐτὰ τὰ λόγια η μάγισσα, μάρεψε τὰ πρόβατα ποὺ ἔβροσαν γνώσ καὶ τὰ ώδηγησε βαθειά μέσα στὸ σκοτεινό δάσος. Καὶ τὸλουλούδια μένεινες μετὰ στὴν μάγισσα γι...»

— Αρού, είπε αὐτὰ τὰ λόγια η μάγισσα, μάρεψε τὰ πρόβατα ποὺ ἔβροσαν γνώσ καὶ τὰ ώδηγησε βαθειά μέσα στὸ σκοτεινό δάσος. Καὶ τὸλουλούδια μένεινες μετὰ στὴν μάγισσα γι...»

— ΤΟΥ ΒΟΛΤΑΙΡΟΥ

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

· Η κοινωνία ἔβασται ἀπὸ τὶς γνωτίκες.

— «Η Τύχη» δὲν είνε τίτοτι ἀλλο παρά σύμπτωσις.

— «Οποιος μπορεῖ νά κυριεύσῃ τὸ σπίτι του, μπορεῖ νά κυριεύ-

— Είνε ίδιον τῶν μεγάλων ἀνδρῶν νά ἔχουν μικροπρεπες

ἔθρονος.